

GONDOLATOK 2014-BEN EGY ORVOSI SZAKKÖNYVTÁRBAN „KITÖRÉSI PONTOK” KERESÉSE

Lehet, hogy a kórházak finanszírozási gondjaiból az átlagosnál többet éreznek az általuk fenntartott könyvtárak?

Lehet, hogy az egyre nehezedő működési körülményeik közepette könyvtáraiknak a megmaradásért kell küzdeniük?

Lehet, hogy nap, mint nap bizonyítaniuk kell, hogy biztonságos, minőségi betegellátás nem képzelhető el megfelelő szakirodalmi / szakinformációs háttér nélkül?

A kérdések megválaszolásához elengedhetetlen, hogy szakkönyvtáraink újból és újból számba vegyék meglévő és fejleszthető lehetőségeiket, felmérjék fenntartó intézményük és annak vonzáskörzetének igényeit, majd kellő megalapozottsággal cselekedjenek.

Tegyenek meg minden lehetőt azért, hogy a környezetükben dolgozó orvosok, szakdolgozók folyamatosan naprakész ismeretek, versenyképes tudás birtokában végezhesék munkájukat, miközben részt kell vállalniuk az egészségmegőrző, betegtájékoztató munkából is!

Saját példáink nyomán szeretném ismertetni azokat a tevékenységformákat, amiket a kórházunkban folyó gyógyítás, az ahhoz kapcsolódó oktatás, kutatás szolgálatában tettünk.

2013-ban összegyűjtöttük és szerkesztve elérhetővé tettük az intézménybe befogadott és gyakorolt – a szakmai kollégiumok által ajánlott – valamennyi módszertani irányelvet, protokollt. Kórházunkban így 23 szakterület idevonatkozó dokumentumai érhetők el részben teljes szöveggel, részben a forrás pontos megjelölésével. Az Egészségügyi Szakkönyvtár portáljáról indulva – regisztrációval - elektronikusan - betűrendben - Tudástár menüpont / szakmai oldalak / Módszertani levelek, Protokollok, Szakmai irányelvek / Minimumfeltételek linkre kattintva, vagy a Kórház intranet hálózatán Dokumentumtár, Irányelvek menüpontot választva. Ezekre az alapokra építve a jövőben e téren már „csak” a folyamatos frissítés, aktualizálás jelent újabb feladatot.

Ugyancsak 2013-ban – korábban megkötött szerződés alapján – került intézményünk részéről feltöltésre a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT). Ennek eredményeképpen 23 kórházi munkatárs – közülük 19 osztályvezető főorvos – tudományos munkássága, h-idexe vált ily módon „közkinccsé”. Az MTMT segítségével publikációikról, az azokra történt hivatkozásokról, az összesített impakt faktor értékekről hiteles kimutatás adható.

Feladatunk a szükség szerinti frissítés, folyamatos aktualizálás, az újonnan felvett személyek regisztrálása, közleményeik nyilvántartása.

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Karának oktatókórházaként mindez az akkreditációk megújításához alapkövetelmény. Ehhez kapcsolódóan további feladatunk egy intézményi repozitórium létrehozása.

2013 év elején a Thomson Reuters-nél előfizetett Current Contents Clinical Medicine, Current Contents Life Sciences adatbázisok új, korszerűbb verziójára való áttérés is többletmunkát kívánt. Az átállás révén a több mint tíz évig használt ftp-s változatot egy web-es felületről elérhető online megoldás követte. Megújult a témafigyelésünk, tartalomszolgáltatásunk. .

Említést érdemel még, hogy a Prospero Könyvei Budapest Kft. közreműködésének köszönhetően a főorvosokat folyamatosan tájékoztathattuk szakterületük újonnan megjelent angol nyelvű könyveiről.

A könyvtárban működő *e-Magyarország* ponton keresztül – könyvtáros e-tanácsadó bevonásával – részesévé váltunk a *TÁMOP 2.1.2 Tudásod a jövőd!* Európai Unió programjának. Ezzel annak célját, az idegen nyelvi és informatikai kompetenciák fejlesztését is segítjük.

Szakkönyvtárunk 50. évfordulóján – 2012-ben – tizenöt fővel megalapítottuk a „Könyvtárbarátok” körét. A tagok ezentúl rendszeres tájékoztatást kapnak munkánkról. Észrevételeik, javaslataik nagyban segítik munkánkat. A kapcsolattartást nem csupán az alkalmankénti rendezvények segítik, de levelezőlista is könnyíti. A kezdeti próbálkozások, tapogatózó lépések után talán nem ok nélkül reménykedünk e téren is munkánk hatékonyságának növekedésében.

A Könyvtár adta lehetőségek, speciális szolgáltatásaink megismertetése érdekében programsorozatot terveztünk: Kérdésemre *hol a válasz? A könyvtár helybe megy...* címmel. Szeretnénk, ha munkatársaink orvosi / ápolási szakmai döntéseikhez, szervezett vagy önképzésükhöz, vagy csupán egy szakmai probléma keltette érdeklődés kapcsán, tudnák, mi módon *vegyék* leghatékonyabban igénybe a könyvtár (dokumentációs, információs) szolgáltatásait.

A program keretében a könyvtár munkatársai – előre egyeztetve – felkeresik a betegellátó osztályokat. A 45 perces bemutató alkalmával szó esik az Egészségügyi Szakkönyvtár funkciójáról, céljáról, szolgáltatástípusairól, működési körülményeiről, lehetőségeiről, néhány fontosabb egészségügyi adatbázis (PubMed, Magyar Orvosi Bibliográfia, MATARKA, és a saját könyvtári portál) használatáról, valamint a hallgatóságot érdeklő, helyben megfogalmazott kérdésekről, aktualitásokról.

2014-ben – a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Karának egyik oktatójával közösen – a szakirodalom-kutatás tárgykörében, akkreditált tanfolyamot szervezünk a kórház munkatársainak. Terveink szerint az öt foglalkozásból álló képzés célja a fontosabb magyar és angol nyelvű szakmai adatbázisok megismertetése, készségszintű használata.

A „kitörési pontok”-ként megfogalmazott szolgáltatásaink közül még meg kell említeni a www.zmkok.hu webcímen található interaktív portálunkat, amely a 2011. márciusi tesztperiódustól csaknem 57 ezren kerestek fel!

Az ugyancsak a Könyvtár által – kórházi informatikus közreműködésével – létrehozott Tudományos Előadások és Közlemények Adattára (TEKA) azért érdemel említést, mert itt kizárólag a saját intézmény munkatársainak tudományos munkái találhatók, visszakereshetők, részben teljes szöveggű formában is. Karbantartása, folyamatos frissítése nem kevés időt, energiát igényel. Regisztráció után ez is elérhető a könyvtári portál Tudástár menüpont alatt.

MŰHELY

Csupán érdekességként jegyezném meg, hogy az NIIF Programiroda révén 1998. januárjától – a kórház minden osztályát megelőzve, az intézményben – elsőként a könyvtár rendelkezett internetkapcsolattal.

A felsorolt kitörési pontok megvalósításához hit, elszánás, cselekvőképesség, realitásokon alapuló vízió nem hiányzik munkatársainkból.

Reméljük, hogy szakmai hitelességünk is hozzájárul, hogy mindezt el tudjuk fogadtatni fenntartóinkkal, hogy a betegellátás mindennapi, szerves részévé válhasson Szakkönyvtárunk is!

Beke Gabriella

A tudományos közlemények szerepe a mindennapi betegellátásban c. szakmai nap előadója Karamánné dr. Pakai Annamária, Beke Gabriella könyvtárvezetővel.